نمره ۱۸۷ ایکنجی دوره

۴ شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر : فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰	ریال		
۶	آیه	۶۵	«		
۳	«	۳۵	«		

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورغانیدیر

یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین مبارز قوه‌لرینین باخیش گونی اولان ۱ـ مای بایرامی !

۱ـ مای دنیا زحمتکشلرینین بین‌الخلق بایرامی‌در !

بو گون بوتون‌دنیا زحمتکشلری، دموکراسی قوه‌لر، زحمتکشلرین مبارزه قوه‌لرینین باخیش گونی‌اولان ۱ـ مای بایرامینی صلح شرائطینده موفقیت‌له بایرام ایدیب کارگر و آزادیخواه طبقه‌لرین ظلم و تجاوزلره قارشی عصیان ایتمه‌سی آدینا جشن دوتورلار.

۱۸۸۹ دا پاریس شهرینده فرانسه انقلابینین ۱۰۰ ایللیک جشنی‌مناسبتیله تشکیل اولموش کارگرلرین ایکنجی بین‌المللین برینجی کنگره‌سینده مای آیی‌نین برنجی گونونی بوتون زحمتکشلرین بین‌الخلق بایرام گونلیگینه قبول ایتدیلر، بیرایل اوندان قاباق آمریکانین شیکاگو شهرینده کارگرلر ئوز قانونی‌حقلرین آلماق ایچون بویوك نمایشلر وئرمیشدیلر.

او وقتدن بری بوتون‌دنیا کارگرلری بویوك نمایش‌لر ویردیکده ۸ ساعت ایش و ایری حقوقلارینی طلب ایده‌رلر.

امپریالیزمین اشکنجه‌سی آلتیندا یاشیان ئولکه‌لرین زحمتکشلری ارتجاعی فعالیت‌لره باخمایب هر بیر نقطه‌دن ئوز سسلرینی زحمتکشلرین قولاقلارینا یتیریب و بیر واحد جبهه نین عسکرلری کیمی بیربیرلری ایله صمیمی علاقه ساخلاییرلار.

بو بایرام فقط بیر ئولکه‌یه مخصوص اولمیاراق بوتون‌دنیا زحمتکشلرینین بایرامی‌در، بو گون زحمتکشلرین مقدس بایرامی اولماقلا برابر عین زماندا آزادلیق و دموکراسی قوه‌لرنین دشمنلری‌اونا پیس نظرایله باخیرلار، چونکه اونلار زحمتکشلرین بویوك قدرتیندن قورخوب‌ئوزلرینین ضعیفلیگین حس ایدیرلر.

زحمتکشلرین قدرتی ایکنجی دنیا محاربه‌سینده‌نبونه یتیشدی.دنیانین آلتی‌دان بیرحصه‌سینی تشکیل‌ویره‌ن شوروی‌ئولکه‌لری‌نین زحمتکشلری بشریتی فاشیزمین وحشی‌هجوم‌چپلاقیندان قورتاردی.

محاربه‌ده زحمتکشلر بوتون‌دنیادا ئوز قوه‌لرینی‌تجهیز ایده‌رك بیرلیکده اونلارین گله‌جك حیاتلارین‌ودنیانین مدنیتین تهدید ایدیب بوخلیغا طرف آپاران فاشیزم‌قوه‌لرینین قارشی‌سیندا مقاومت گوستردیلر، بو غلبه فقط زحمتکشلرین غلبه‌سی ایدی، فقط اونلارین وحدتی وسارسیلمازقدرتی ایدی که فاشیزم‌فاجعه‌سینه صون‌قویوب وبوتون مللتره آزادلیق وئردی.

زحمتکشلر محکم بیر ایمانلاهمین چنین شرائطده ۱ـ مای گونلری ئوز موجودیتلرین د نیایه بیلدیرمکله کورولتیلی توپلارین، بمبالارین، مسلسل آتشلرینین آلتیندا ئوز بویوك قوه‌لری‌ایله‌دنیا اوزرینده سان‌وئردیلر.

بیر ایل بوندان قاباق همین بو گونلرده هله دنیا مرتجعلری آلمانیا نین‌ساغالماغینا امید ایده‌رك زحمتکشلرین بین الخلق قدرتلرین اعتراف ایتمکه حاضر دگلدیلر.

آلمان‌قیدسیز وشرطسیزمتفقلره تسلیم‌اولدیقدا ژاپونیا امپریالیزمی‌ایسه اونلارین قارشی‌سیندا دیزچوکدی.

شوروی خالقلاری‌شرقده، غربده حکمرانلیق‌ایستیه‌ن امپریالیستلرین قوه‌لرینی ئوز سارسیدیجی ضربه‌لری ایله تسلیم اولماغا مجبور ایتدیلر.

ایندی زحمتکشلر صلح شرائطینده ۱ـ مای گونونین‌جشنینی‌دوتموشلار. بو صلح و امنیتی‌زحمتکشلر وجوده گتیریب و گله‌جکده ایسه اونلار صلحین ضامنی‌درلر.

یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین مقدس بویوك بایرامی اولان ۱ـ مای گونی!



یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین بویوك داهی رهبری ژنرالیسموس ستالین!

قیزیل اوردونین

یولا سالینماسی مناسبتیله تشکیل ایدیلمیش

طنطنه‌لی یغنجاقدا سویله‌نیلن نطقلر

آقای دیبائیان :

بیزیم وطنیمیز گیچن تاریخی دوره‌لرده مختلف اردولار گوروبدی عربلر ، مغول‌لار ، ترک‌لر ، سایر اشغالچیلار علیهنه بیزیم خالقلریمز عصیانلار یارادیب نفرت‌لر توره‌دیبلر . بو قسم اردولار بیزیم مدنیت اثرلریمزی یوزیب اورتادان آپاربیلار . انسانیته دشمن اولان مغول‌لار بویوک معارفیمزی محوایدیبلر ترکلر عربلر ئوز نوبه‌لرینده آنا یوردیمز حقنده هیچ بر رسم وحشیتدن مضایقه ایتمه‌یبلر بیزیم آتا بابامیز او دوره‌لری تاریك وقرانلیق ایچه‌ریسنده گچیربلر . بوندان سوای اولا بیلمه‌زدی هیچ کس ئوز آنا یوردیندا خارجیلرین گورونمه‌سندن خوشوقت اولا بیلمه‌ز پس نجه اولارکه قیزیل اردو بو بش ایلده ایران و آذربایجاندا امنیت یارادیب و بو وقته که اولار گیدیرلر اولار ایچون طنطنه‌لی یغنجاقلار قوروب گل چیچگیله بدرقه ایدیرلر ، اورمی ، مراغه ، اردبیل دن گیده‌ن عده‌لره مجال وضعده آرتیق محبتله خوش گلدین دیبلر . بوسئوالین جوابی منطقه برابر بیله توجیه اولونور آلمانیا هیتلر تشکیلات عالی عرقه و نژاده صاحب اولماق مالیخولیاسی آلمان تشکیلات چیلارین فکرینه گچریب و اولار بوبولینان دنیانی ئوزلرینه مستعمره و صاحب اولماق نظریه‌لرین جدی صورتده تعقیب ایدیردیلر . هیتلر اوروپادان آرتیق شرق ساحه‌لرینده اقتصادی واحدلر تولید ایتمگه فکرلنیردی ، بو مملکتلری آلیب متصاحب ایتمك و اولاری قول لار و بنده‌لر تك ایشلتمگه پلانلار و نقشه‌لر طراحلیق ایلیب و اونا آغیر تدارکات گوریردی . دوغریدان دوغرویا شرقده حتی ایراندا بوفکرلری عمله گتیرماغا مخصوص وضعیت یارانمشدی . هامی بیلر که تهران و تبریز شهرینده اشمیت واونین بیر چوخ امثالی مهزمچی عنوانی آلتیندا علیحده مجهول و مرموز اشخاص ماسکالاردا آغیر تبلغات آپاریردیلار خلقه اسارت توره‌تمك اولارا حقارت نظریله باقماق ئوزگه‌لر امگیندن استفاده ایتمك سوومت قانونلارینا مخالفدی هیتلر تصوراتی شورالر اتفاقینده اولان پیربسیبلر متناقضدی هیتلر بیلردی که ارتجاعی فکرلر بزیم ئولکه‌لریمزده تولیدی اوفکرین اوزه‌رینده استبدادی رویه‌لرین محکم لندیرماقی ئوز افکارینن انجام تاپماسینا اولنجی عامل سایا بیلردی . هیتلر آلتی یوز ایللر اوزونی تعقیب اولان سیاستی شرقه هجوم شعاری آلتیندا شیطانی فکرلری بسلیردی . خوشبختانه بو فکرلر تئوری صورتندن عمل وضعی ئوزینه آلمادی شورالار اتفاقندا اولان قزیل اردو تشکیلاتی دنیا ملتلرین اسارتنه بی‌قید اولا بیله‌زدی . بونا گوره قزیل اردونین مرد اوغلالاری محاربه میدانلاریندا او خائن غصبکار دشمنی نیجه ایللرده دارماداغین ایلیب حتی هیتلرین منحوس آشیانه‌سین ، او فسادعقیده‌لر منبعین ویران ایدیب قزیل اردونین بایراغین رایشتاك اوستنده ساچدیلار . استبداد ریشه‌سینی کسیب هیتلرین پوچ پایه‌سیز نظریه‌لرین باطل ایدیب یوخا چیخاردیلار . قزیل اردو بو وضعله برابر نه فقط ئوز ئولکه‌لرینین آزادلیقین تامین ایتدی بلکه یرئوزینده انسانلیق حقنه مالك اولماق حسسین وجوده گتیردی ایرانلیلار به خصوص آذربایجانلیلار بیلرلر اگر سوومت سربازلاری اولماسیدی بزیم یوردیمز وطنیمز دعوا عرصه‌سینه دونیب تارمارویران اولاردی، بیزیم ئولکه‌نین محافظتی قزیل اردونین شجاع عسکرلرینین فداکارلقنا علاقه‌داریدی . دعوانین قیزقین گونلرینده ایران مملکتنده بیر آغیر شرایط گچیردی . پهلوی حکومتنین استبدادی یارامار وضعی خلقی بوروب آزادیخواهلارین قلمی قیروب دیللری باغلانمشدی . آزادلیقین صحیح بیر مفهومی ایراندا یوخیدی . پهلوی بیر دیکتاتور حکومت یاراتمشدی . بو اوضاع آزادلقی حفظ ایدمن بویوك شورالار اتفاقندا قابل تحمل دگیلدی . بیر بیله‌کی شرایطده قزیل اردو بیزیم توپراغیمزا قدم قویدی

ستاره بدرخشید ماه مجلس شد

دل رمیده ما را انیس مونس شد

قزیل اردو ئوز بویوك تربیه‌لی سربازلار و افسرلر واسطه‌سیله بیزلرین قلبینده بیر مخصوص مقام توتدی دموکراسی جریانلار دویو اگرمی ایلین مدتنده واقعه دیدی تازادان پارلاماغا باشلادی

آذربایجان خلقی بو آزادلیق نتیجه‌سنده ئوز حقلرین ایستمگه موفق اولدیلار ، حزب توده تشکیل اولیب جبهه آزادی صحیح متودیله دوزه‌لدی بوتون آزادلیق نهضتلری بیر بیرینین تعقیبنده فعالیت ایدیب دموکراسی اصول لار برقرار اولدی شوم استعماری فکرلر ضعیفله‌یب بونا بناء عالی مدنیت یاراتماق ایچون ایراندا بیر مساعد زمینه یاراندی آذربایجان اوتلار آلوولار ئولکه‌سی الیندن گیتمش حقینی آلماغا جدی قدملر گوتیردی . آذربایجانین ایگیت اوغوللاری ستار خان ، خیابانی‌نین آزادلیق فکرلرین تعقیب ایتدیلر ایللر بویی دوشمنلر قارشی سیندا مبارزه ایدمن آذربایجان خلقی گنجن ده ده بابالارینین ، اونوتمیب آزادلیق اوغروندا جاندان مالدان گیتمگه حاضر اولدیلار . آذربایجان خالقی ئوزونین عادات و آدابنی قورماغا بویوك فداکارلیق عمله گتیردی قیزیل اوردو نه بوتون کچیك ملتلرین آزادلیقا قائل اولدیقی کیمی آذربایجان خالقنین ده استه‌دیگنده عادلانه قضاوت نظریله ، باخدی . بر عده استعماری فکرلریله مسموم اولانلار بو نهضت علیهنه عداوت توره‌تمك ایستیب و بعضی تهمت‌لر بوراقدیلار اما آذربایجانلی ئوز طبیعی حقلرینه مالك اولمالیدیلار . قزیل اوردو ایرانه گلدیقدان سونرا مدنیت معارف ترقیاتلی نشر ایتمه‌گه باشلادی مدنیت ایوی دوه‌زه‌بارز دلیل اولا بیلر . سوومت ئولکه‌سنین فنی علمی ، اشچیلری بازیچیلار وشاعرلرین اثرلرین باخیندان مطالعه اولنیب مدنی علاقه ساخلاماقا موفق اولدق . بوندان علاوه قزیل اردو بر سیرا علیحده مادی ، و معنوی کمك لیقلار ایران آذربایجان خلقلرینه ایلیلر که هر بیرسی‌نین خصوصی اهمیتی وار ، مریضخانه آچماق ، نه جوراتماق ، روزنامه نشر ایتمك ، رادیو استاسیونی ایجاد ایتمك اینجه صنعتلره اهمیت ورمك سایر ایشلر که اولاری سایماقدان صرفنظر ایدیب و حضار محترمین ئوز قضاوتنه محول ایدیرم . بو کیمی جریانلاردان سونرا آیدین لاشیر که قیزیل اردو نه ایچون درین محبتلر قازانیب دی . قیزیل اردو اثبات ایتدی که بیزیم مملکتمیزده و توپراغیمزدا استیلا نظری و ارضی تصرفات فکری اولابیلمه‌ز بو قسم فکرلر مستعمره یارادان و استعماری حکومتلره شایسته‌دی قیزیل اردو نشان وردی که اونین رژیمی بوسبوتون کیچیك ضعیف ملت‌لره و اقلیت‌لره طرفدار و حامی سیدی . قزیل اردو گوستردی که دموکراتیك خط لرنده‌ن انحراف ایدنلرین مانعی و تعادله گتیرنیدی قیزیل اردو دیکتاتورلیقی محو ایده‌ن حقی حق صاحبنه چاتدیران بیر اردودر . بو اردونین ممتاز صنعتلرینین نجابت و صحیح اصولیله تربیه اولماسیدی . بیز آذربایجانلی لار بش ایلین ظرفینده اولاردان بیر چوخ مادی و معنوی کمك لقدان سوای هیچ قسم بر اذیت آزار گورمه‌دیك .

اتفاقی صورتده اگر اولارسا دا قادر و شاد حکمی وار . عمومی حالدا قیزیل اردونین افرادی کاملا دوزگون پاك وجدانلارا مالك اولان انسانلاردیلار بو مقدمات گوستریر که بو طرز رفتار عموم خلقلاری ئوز طرفنه جلب ایده‌بیله‌ر بیری وار که قیزیل اردونین اخلاقی سایر اوردولارا سرمشق اولسون قیزیل اوردو لاهوتی‌دیدیقی کیمی دعوا محاربه ضدینه اولان بیری تشکیلاتدر .

قیزیل اوردو شادلیق راحتلیق گتیره‌ن اوردی بونا بناء قیزیل اوردونین محبوبیتی یالقیز ایرانه منحصر اولمیب اوروپا و آسیا دا لهستان

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

بابا اوغلی

یاخشی یول

چکیلمیش تبریزین باشیندان دومان

ایشیقلانمیش گولله بوتون آسمان

تبریز اهلیسی گلله ، چچکله

آقیشیر میدانا ، صاف بیر اوره کله

اللرینده چیچك ، گوزلرده گولوش

اوره‌کده محبت ، دوداقدا ئوپوش

کیشی ، قادین ، جوان قیز ، اوغلان ، اوشاق

یوزلرله فدائی ، مینلرجه قوچاق

ایگیت عسگر - آذربایجان بالاسی

سلاحلانیب دورموش وطن قلاسی !

هیچ کس ایسته‌مه‌ییر گیری قالماغا

دوستلار گلیب ، دوستی یولا سالماغا

خوش شادلیق سسی واربوگون هریاندا

طیاره اوچماق ایچون حاضر میداندا

سویله‌ییر کورسیدن نطق پیشه‌وری

اونون گوزلریدر - خالقین گوزلری !

من آذر اوغلویام - وطن اوغلویام

خلقمین یولوندا دائم دوغرویام ! »

بو سوزله آند ایچدی ملته رهبر

رهبرین آلنیندان اوپدی خوش‌سحر !

یاخشی یول بیزیم ایگیت پیشه‌وری

اونودماز خلق گوستردیگین هنری

حلال اولسون سنه سودی آنانین

یاشایاجاق دائم هر بیر آنانین

عزیز اوره‌گینده ، آذر ایلینده

آدینی دییله‌جك آذر دیلینده

مین یاشاسین سنی دوغان مرد آنا !

اجازه‌ویر قولوم سالیم بوینونا

ئوپوم او وقارلی آلنیندان سنین

ئوز آدیمدان همده عزیز وطنین !

یاخشی یول سلامت قاییدین قوربان

ائلین بالاسینا ائل ئوزی قوربان !

میدانچا دونموشدی بزه‌کلی گوله

رهبره گل سه‌پدی ، ائل گوله گوله

میداندا گیتدیکجه آرتدی ازدحام

منده بو صحنه‌دن آلدیقجا الهام

شعریمی سه‌پدیم یولونا لاله تك

قالدیردیم گوگلره بیر پیاله تك !

دانیشیغا اوچدی تهرانا رهبر

خلق ایچون گتیره ینی بیرظفر

بدنی اوچدی‌سا قلبی بیزده‌ در

اونون محبتی قلبمیزده‌ در !

اکابر ایچون

درس کتابی

نشر اولدی — عمده ساتیلان یری معارف مطبعه‌سی

۲-۳ ش ۵۸

تشکر

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته صدری

آقای بادکان

احتراماً نمره ۹۳۶ - ۳۰ - ۱ - ۲۵ جوابنده عرض اولونور ملی حکومتیمیزی یارادان دموکرات فرقه سینین مرکزی کمیته طرفیندن ترفیع تاپماقیما ایدیلن تبریك و اظهار علاقه‌دن متشکر اولوب صمیمیتله خدمت ایتمك آذربایجان خلقینه مخصوصا خلق قوشونلار سیراسیندا قوشونون باش فرمانده‌لیق رهبرلیقینین آلتندا منیم ایچون همیشه‌لیق بیر آرزو بو مسئله‌نین حقیقتی اولدوغینا فرقه‌میزه سوز ویریرم .

حربی افسرلیق مکتبینین رئیسی ژنرال . پناهیان

قیزیل اوردونین یولا سالینماسی مناسبتیله تشکیل ایدیلمیش ظنطنه‌لی یغنجاقدا سویله‌نیلن نطقلر

ایکنجی صفحه دن بقیه

فلاندیا بلغارستان چکوسلاواک رومانیا یوگوسلاو و یـا اطریش و بالغارستان منچوریا دا و سایر قیزیل اردونین واسطه‌سیله فاشیزمدن خلاص اولان برلرده اونی شدتله آلقیشلاییب و احترام نظریلن داخیلار قیز یـل اردو حصه‌لریندە سوووت آذربایجا نیندن گلن عالملر و فاضل‌لر و افسر ار ملاقاتی آذربایجانین علمی تکامله دوغرو گیتمه گینی آیدینلاتدی .

بو کیمی دوستلا ریمیزین و قارداشلار یمیزین کمك لیقلا رینا دائمی صورتده بورجلییق. بو علتلرم قیزیل اردونین ایراندا توقف زمانی بیزلر ایچون بر عزیز قوناق کیمی تلقی اولینیب و بومدتده او قدر شیرین خاطره‌لر خلقلاریمین قلبینده وجوده گلدی که ایللر بویی یاددان چیقا بیلمه‌ز . بو گونلر که قیزیل اردو بیزیم مملکتمزی ترك ایدیب گیدیر بیزیم قلبمزده اولان محبتلری زمان و مکان فاصله سی تغییر وره بیلمه‌ز . شاعرین دیدیقی کیمی :

با منی در یمنی پیش منی
بی‌منی پیش‌منی در یمنی

چون قلبلریمیز اونلاریتان بردی‌مثل اینکه بر برده‌ایك بو مدنیت ایولری که قیزیل اردونین گلدیقندان وجوده گلیب بر اولدیز کیمی ایران ساحه سینده پارلییر و عزیز خاطره‌لر کیمی لسنکلی قونشوه‌زدان یادگاردی .

قیزیل اردو هامی ضیالیلار اکینچی لر مالك لر بالاخره کسبه طبقات آراسندا یاددان چقماز احساسات اویادیب که گلن نسل‌لر اولادی دیلدن دیله دیه‌جکلر .

دنیا دوردقجان معلملر کلاس لاردا تاریخ نور صفحه‌لریندە بویوك خطیلن گیچن بین المللی محاربه محاربه‌ده قیزیل اردونین تشکیلات رهبرینی ایکینجی دعوادە فاشیزمدن خلاص ایده‌ن شرفلی قیزیل اردونی قید ایده‌جك . هامی یرلرده عزتله حرمتله بدرقه اولان قیزیل اردونی بیزده تۆز تویه‌مزده گل چیچك دسته لرینن یولا سالیب بـو آیریلقمزدا سعادت و یاخشی یول قیزیل اردویا ایستیرم قیزیل اردویا یاخشی‌یول.

بتول خانم موزع زاده نین نطقی

مظفر قیزیل اوردونون فاشیزم علیهنه آپاردیقی مبـارزه و دنیـا خلقینی ظلـم و غصبکـار لیقـدان خلاص ایتمك ایچون گوستردیکی بویوك همت و قهرمانلیق دوشونجلی و حساس انسانلاردین یوره گینـده ابدی و اونودولماز خاطره‌لر ایجاد ایدوب و یقیندی بـو خاطره لر نسلدن نسله نقل اولوناجاق و بو قهرمانلیق داستانلاری قیزیل خطله دنیا تاریخینده ثبت اولوب یادگار قالاجاق .

البته دیمك اولار که دنیانین تمام متمدن ملتلری سوووت قوشو- نلارینن شجاعت و پهلوانلیق ودعوا میدانیندا گوستردیکلری هنر لره دایـر چوق خبرلـر ایشیدیب و اوقویوبلار اما بیزیم خلقمیز قیزیل اوردونی او ملتلرین بیر چوخوندان آرتیق راق و یاخشی راق تانیوب بو بش ایلین مدتینده که قیزیل اوردو بیر عـزیـز قونـاق کیمی بیزیم مملکتمیزده یاشیردی چوق یاخیندان بو هنرلی و نجیب و فداکار عسکر لر ایله تانیش اولموشوق و اونلار دا قهرمانلیق و دلاورلیق صنعتلریندن علاوه نجیب بیر روح ، گـوزل رفتار ، و تحسین ایتملی بیراخلاقه یی آپارمشیق که اونلارین مقامینی بیزیم نظریمیزده داها دا اوجالدوب و داها دا یوکسـکلندیروب. قیزیل اوردونون بیزیم اولکه میزه وارد اولماسی نـه تك بیزی مدهش بیر تهلکه‌دن نجات ویـردی بلکه بیر چوق علمی و اجتماعی تدبیرلری ایله آشنا ایلدی و مخصوصا اونلا- رین قادینلارینن آزادلیق و استقلال یولوندا آپـاردیقلاری مبارزه و گوستردیکلری فداکارلیق‌لار ایران آذربایجانی قادینلاری ایچون بویوك بیر مثال و سرمشق کیمی واقع اولدی سوووت قادینلاری بیزیم مملکتمیزده اولدوقـلاری زمـان اونلارین علم و صنعت ساحه‌سینده ایشله‌ین دکترلری مهندس‌لری و شفقت باجیلاری و سایره‌لری اوز لریندن گوستردیکلری مهارت و استعداد بیزلر ایچون بویوك درس اولوب و گنده جوربجور مدنی و اجتمـاعی شغل لار دا تیاتر و رادیو و روزنامه و سایر قسمتلرده آرتیق فعالیت نشان ویروب وبیزی بو مقدس و حیاتی مبارزه ده آرتق تقویت ایدوب و گله‌جگه داها دا امیدوار ایتدی‌ایندی که بیزیم قهرمان عزیز قوناقلاریمیز بیزی ترك ایدیرلر بیز بیر دنیا محبت و علاقه ایله اونلا ری بدرقه ایلیوب و امیدواریق که بیزیم دوستلاقیمیز قرنلر بویی دوام ایدوب و بو ظاهری اوزاقلاشماق بیزیم ایستی و محبتلی قلبلریمیزی بری بریندن آیرماسین .

حومه لرده نشر اولینان روزنامه‌لر

فرقه عضولری بوتون اجتماعی ساحه لرده فعالیت ایتمکله برابر ، حربی تعلیم آلماقدا وچوقلی آیری ایشلرده ایسه اشتراك ایدیرلر،خصوصیله حومه‌لرده نشر اولینان دیوار روزنامه‌لری آرتیق درجه ده جالب توجه در و بونلا فرقـه عضولری مطبوعاتی فعـالیت لره ده اشتراك ایدیرلر .

بو ، خلقیمیزین سیاسی رشدو استعدادیندان بویوك نمونه در.حومه لرده نشر اولینان روزنامه‌لر عبارت درلر :

- ۲۱ آذر ۱ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- قهرمان تبریز ۲ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- معجز ۳ « « «
- آزادلیق گونشی ٤ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- ینی فکر ۵ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- قهرمان آذربایجان ٦ نجی حومه نین ناشر افکاری
- آزاد فکر ۷ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- اول قدم ۸ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
- گوزه‌ل مرام ۹ نجی حومه‌نین ناشر افکاری

یوکسه‌لیش یوللاریندا

نمره ۱ر۲۴۱۲ — اعلان — ۲۵_۲_۷

آذربایجان کاراژلارینین بامسئولیت محدود آدلی شرکتی ۲۵-۱-۹ نمره‌لی نامه موجبنجه ۱۳۲۵ نجی ایلین اردی بهشت آیینین اولندن منحل اولوب و شرکتین بورجی و طلبی یوخدر. ش۵۹

عدلیه وزیر معاونی وثبت اسناد مدیر کلی ـ اعتماد

اعلان

بو وسیله‌ایله ۵ نجی حومه‌نن بوتون عضولرینه خبر وریلیر که حومه مقصودیه عزب دفترلر کوچه‌سینده ایکنچی‌لرین حیاطنا تغیر محل ایدیب لازم‌در که بوندان سونرا فعلی‌محله مراجعه ایتسونلر .

اعلان

بیر دانه ۲۱ آذر مدالی‌ایتیرمیشم هر کس تاپسا آذربایجان روزنامه اداره سینه ویروب ۵ تومن انعام آلسین. ستروك پطروسیان

علی‌اوغلی

کارگرلرین حیاتیندەن

سوواریلمیش پولادلارا!

—۳—

§§§

منیم حیاتیم بیر طرز ایله کئچردی ، اورادا مدنیتدن ، اثر یوخ ایدی ، موسیقی ، شعر ، گوزه سورتمك ایچون ده اورادا تاپیلمازدی ، فقط معلم‌لرده‌ن بیری بعضی وقتلر بیر آز ویالون چالاردی و بیز اونون دوره‌سینه یغیشیب قولاق آساردیق .

من آخرلاردا آلتی نفر تبریزلی ایله هم‌منزل اولموشدوم آلتی نفرین بیر کیچیك اوطاقدا یاشاماغی داوارلارین و ئو- کوزلرین طویله ده قالماغی کیمی‌در .

منیم فقط بیر جلد مانیفست واریم ایدی که محمدلوی عباسی ترجمه ایتمیشدر ومن اونو هر نه قدر اوخـویوردیم ایسه اوندان هیچ بیر زاد دوشونموردیم ، بیرجلده آرسن لوپنین کتابلاریندان واریم ایدی که‌دفعه‌لرله اونو اوخوردیم

آرسن لوپنین کتابلارینین چوخونی‌من تبریزده تربیت قرائتخانه‌سینده اوخوموشدیم . بو کتابلار منده بویوك بیـر قانی سویوقلیق‌یاراتمیش ایدی ، من او وقت‌ده‌کی روحیه‌- می آقای لوپنه بورجلو ایدیم ، من هیچ بیر حادثه دن متأثر اولوب ئوزیمی ایتیرمیردیم . . .

۴ هفته‌ده‌ن سونرا مدرسه‌نین بوتون دوره‌سین‌طی ایتمه- میشدەن قاباق ، چوق پیس گونلری گوردیکده‌ن سونرا ، ایکی هفته یاغیش آلتیندا قالدیقدان سونـرا ، یورقانیمی ، لباسلاریمی ، یقومی اوغورلاتدیقدان سونرا ، آمریکا لیلارین مدرسه‌سینده‌ن اخراج اولندیقدان سونرا روس‌لارین کامواسینا یازیلیب بیر فورد ماشینی گوتوردیم

گوتوردیم ـ نه گوتوردیم ! صالح آباد ایله طهـران آراسیندا اولان یوللارین بیر چوق قسمتینی داراشلیق و ونه‌یری ـ یووری، قورخولو اوجا داغلار ، گردنه‌لر تشکیل ونرمیشدر .

بو یوللاردا ماشین آپاره‌اق حضرت فیل ایشی‌در ، ٤ هفته‌لیك شوفرین بوجور یوللاردا تکلیفـی معلوم‌در . من لاپ اول بـیلیردیم که منیم سر نوشتیم بواوتوموبیله بو دره لره باغلیدر . من بیلیردیم که منده‌ن شوفر چیخماز ، مـن بیلیردیم که ئوزیم جهنم بیر فورد ماشینی ، بیرده ویلیس که فوردین اوطاغیندا ایدی دره‌یه ، بیلمیره‌م هانسی دره‌یه گیده‌جکلر . . .

امـا بونـنلا یوخسوللیق ، معطل‌لیك ، فقـر آدامی ئولومه ، مین دفعه ئولومه ، دره‌لـره دیغیرلانماغا ، اورلار ایله یاشاماغا ، نوبه‌یه دوروب ۱۰۰۰ نفرده‌ن سونرا یا بیر آز قاباق حلبی بیر قابدا خوراك آلماغا مجبور ایده‌ر ، من مجبور ایدیم که حیاتیمین صون ساعتلریندە ، بلکه‌دقیقه لرینده آجیمدان ئولمه‌مك ایچون ئولومه حاضرلاشام .

امید ایدیردیم که بلکه بیر جور قورتاردیم ، گیتدیم آتاما آناما‌دا حقوق آلدیقدان سونرا پول وئردیم . .

دی‌ییردیم که‌اگر من بو اوتوده‌ن قورتارسام ان‌اولنجی گـون تبریزه یتیشنده ، کـوزتین قارداشین تاپیب اونلا اونلارین ایولرینه گنده‌ریك .

کوزت منیم آدیمی بیلیردی ، ئوزیمی تانی ییردی ، منده اونو تانی‌ییردیم ، فقط آدین بیلمیردیم ، او منیم تمام شعرلریمی . فارسجا یازدیغیم ادبی و عشقی اثرلری اوخو- مشدی، ایمانیم الله امانتی! اولیکه اودا منی،من اونو سه‌ودیگیمده‌ن آرتیق سه‌وبردی . هر حالدا ۲۱-۲۲ ـ یاشلی و بالاخره جوان بیرانسان چوق بویوك وده‌رین سه‌وگی طلب ایده‌ر وهمیشه شك حالیندادر، بعضی وقتلر واره‌ر که بو کیف دوتموش سه‌وگینین بیر باخیشی ، بیـر دفعه گـولمگی انسانین سر نوشتین تغییر ویره‌ر .

الله قیامت گونی بونلارین اوزین قارا ایله‌سین . . .

من ایکی کیلومترده‌ن آرتیق یول گئتمه‌میشدیم که دالیدان روس، سرژانتی منیم‌بولون ایچینده دانس ایتگیمی گوروردی اوگوروره‌ی که ماشین اللها توکل گئدیر وبوجور دوز- لیکده بئله‌گئده‌نده دره‌لر باشلاناندا دا اثله گئده‌جکدر .

بونا گوره منیم ماشینیمی ساخلاتدیریب و کاپیتانا راپـرت ویردیکده‌ن سونرا ئوزی شوفر اولدی منده شاگرد!

من بو ایشی گوده آختاریردیم یئرده تاپدیم . اما فکر ایدیردیم که منی بـولدا ، یادا کـه طهرانا یتشجگین چیخارا جاقلار ، من ایشسیز قالاجیام . . .

پسلیگین لتیجه‌سی بعضا یاخشی لیقدر !

بیزیم شیخ کامواميز مشهدی فیروز آدلـی بیر قوجا کیشی ایدی او منده‌ن‌رشوت ایسته‌میشدر ، پولوم‌اولمادیغی ایچون دیمیشدر که سن اخراج اولمالیسان، بونا گوره‌ده من اونا یالتاقلانیرام ایسه اومنـه اعتنا ایتمیر .

حسن نصیر زاده

سوووت آذربایجان خلقینین بویوک بایرامی

سوووت آذربایجانین قهرمان خلقی ئوز دوغما و بویوک قورتولوش بایرامینی بویوک و شانلی غلبه‌لرله قارشلایر.

گیچمیشده تزار روسیه سنین مستملکه سیاستی و اوندان صونرا عمله‌گلن ملت ساتیجاسی اولان مساوات حکومتی بو ثروتلی ئولکه‌نی آجیناجاق بیر حالا سالمیشدی.

ئولکه ده ظلم و استبداد حکمرما ایدی، ارتجاعین ظلمی آذربایجان خلقینین سوموکلرینه دك دایانمشدی.

بوظلم و استبداده قارشی آذربایجانین رشادتلی خلقی قیام ایدیب قزیل اوردونون کومگی ایله اسارت زنجیرینی قیریب ئوز آزادلیغینی الینه آلدی و آذربایجاندا سوووت حاکمیتینن قیزیل بایراغینی اوجالتدی. او گوندن ابدی اولاراق آذربایجان خلقی ظلم و اسارت بویوندوروغیندان خلاص اولوب، آزاد و خوشبخت یاشاماغا قدم قویدی.

گیچمیشده هرجهتجه ان گریده قالمش آذربایجان آز بیر زمان ایچریسینده تمام سیماسینی ده‌گیشیب مدنی و وارلی بیر ئولکه‌یه‌چوریلدی. ایندیگی آذربایجان، سوووتلر اتفاقیندا ان قاباقجیل جمهوریتلر سیراسیندا اولاراق، شرقین قاپوسیندا علم و مدنیت اوجاغینا چه‌وریلمیش و چیچکلنن شرقده ان گورکملی بیر مدنی ئولکه سایلماقدا در.

بو ایگیرمی آلتی ایل عرضینده آذربایجاندا هر ساحه ده بویوك نائلیتلر الده ایدیلمشدر.

گیچمیشده آذربایجاندا نوح ایامیندان قالماقیش ایله اکیلن یئرلر ایندی ترقتور، قومباین و دیگر کند تصرفات ماشینلار ایله زراعت اولونور.

ایندی کند تصرفاتی تماميله میکانیکشمیشدر، یعنی کندلیلر هرایشی ماشین واسطه سیله گورورلر.

گیچمیشده دائما ظلم و اسارت آلتندا ایلده‌ین، آجاق وسفالته‌محکوم اولان آذربایجان کندلیسی ایندی توپراغین حقیقی صاحبی اولوب وارلی و خوشبخت حیات سورمکده در.

ایندی آذربایجانین کندلرنده داخما ایولرین یئرینده ایکی اوچ مرتبه‌لی گوزه‌ل ایولر تیکلمشدر. کندلرده مکتبلر، قرائت خانه لر، سینمالر و مریضخانه‌لر عمله گلمشدر.

کندلیلر هر ساعت هر دقیقه رادیو واسطه سیله هرجور خبرلری ایشدیرلر.

خلقین ان بویوك دشمنی اولان سوادسیزلق آذربایجاندا تماميله آرادان آپاریلمش و آذربایجان باشدان باشا مدنی بیر ئولکه‌یه چاوریلمشدر. بو مدتده آذربایجانین کند و شهرلرینده میناره‌له ینی مکتب بنالری تیکیلمشدر.

ایندی آذربایجاندا اورتا و عالی مکتبلر ده آذربایجان بالالاری ئوز دوغما آنا دیلینده اوخویوب تحصیل آلماقدادرلار. همین عالی و اورتا مکتبلر خلقین خدمتینه مینلرله متخصیصلر، دکترلار مهندسلر ویرمشدر. گیچمشده قارا چادرا آلتیندا یاشایان آذربایجان قادینلاری ایندی سوووت اتفاقینین باشقا خلقلارینین قادینلاریندان گیری قالمایرلار.

آذربایجان قادینلاریندان یوزلرله مهندس، دکتر. و علمی ایشچیلر گوسترمك ممکندر. بونلار هاموسی سوووت حکومتینی و بولشویك فرقه‌سنین رهبرلیگی سایه سینده میدانه چیخمیشلار. محاربه نین قیزغین زمانلاریندا آذربایجاندا علملر آکادمیاسنین یارانماسی سوووت‌آذربایجانین بویوك افتخاریله اولموشدر. بورادا یوزلرله آذربایجانلی علمی ایشچیلر چالشماقدا درلار. همین آذربایجانلی علمی ایشچیلر علمی ساحه ده بویوك ایشلر گورموش و گورمه کده درلر. گیچمشده بیرنفر عالمی اولمایان آذربایجان ایندی ئوز عالملریله دنیادا معروفلاشیر، ایجه صنعت ساحه سینده ده داها بویوك ومهم آدیملار گوتورولموشدر. دنیا اهمیتنه مالك اولان «کور اوغلی» «نرگیز»اوپه‌راسی، و «آرشین مال آلان» فیلمی بورادا حاضرلانمشدر. آذربایجان خلقینین تاریخی قهرمانلیغنن یادگاری اولان «قوربالی فتحعلی خان» فیلمی قورتارماق اوزره در.

ایندی آذربایجانین پایتختی اولان باکو شهری سیماسینی تماميله ده‌گیشمیش و دنیاده ان گوزل شهرلردن بری حساب اولونایلر.

گیچمیشده باکودان غیری آذربایجانین ئوزگه شهرلرینده صنایع ابدا یوخ ایدی ایندی کیروف‌آباد، شکی، نخجوان، قوبا، زاقاتالاودیگر شهرلرصنایع شهرلرینه تبدیل اولموشلار. ایندی آذربایجانین هر کندینه شوسسه یوللاری و تافون چکیلمیشدر.

آذربایجان خلقینن بو ۲٦ ایل عرضینده الده ایتدیگی نائلیتلر حقیقتا بویوك وحیرت انگیز در. آذربایجان خلقینین بو کیچدیگی یول عظمتلی بیر یولدر.

آذربایجان خلقی بو بویوك غلبه‌نی سوووت اتفاقی خالقلرینین رهبری بویوك ستالینین دایمی قایغوسی و رهبرلیکی سایه سینده قازانمشدر.

بوناگوره درکه، آذربایجان خلقی قارداش سوووت خلقلاری‌ایله بیرلیکده آلمان یرتیجیلاری‌علیهنه محاربه آپاراراق دوغما سوووت وطنی مدافعه ایتمك ایچون بویوك رشادت‌گوستردیلر. آذربایجان خلقیده سوووت خالقاریله بیرلیکده ئوز دوغما اوغول وقیزلارینی قزیل اوردو سیرالارینا ویردی.

آذربایجانلیلاردان عبارت اولان ۴۱۶ نجی دیویزیا (لشگر) فاشیست قولدورلارینا گوز آچماغا امان ویرمه‌ییب ئوز بابالاریندان قالان قهرمانلیقلارینی بیر داها نشان ویردیلر. آذربایجانین غیور اوغول و قیزلاری آلمان یئرتیجیلارینی ستالینقراددان برلینه قدر قووب، اونلاری تارمار ایتدیلر. آذربایجانلیلار گوستردیکلری رشادت و قوجا قلیقلارینا گوره سوووت‌اتفاقینین ان یوکسك افتخاری آدی اولان «سوووت اتفاقی قهرمانی» آدی آلدیلار.

مینلرله آذربایجانلی نشان و میدالارلا تلطیف اولوندی. آذربایجان خلقی تك جبهه ده دگیل، آرقاسیندا دا محکم اراده‌ایله‌یورولمادان چالیشیب جبهه‌یه لازم اولان شیلرین هاموسینی وقتی وقتینده‌یولا سالیردی.

آزغین دشمن، سوووت اتفاقینین بوتون خلقلری کیمی آذربایجان خلقینیده ئوزونه قول ایتمك، اونون استقلالیتنی، ملی مدنیتنی، آزاد و خوشبخت حیاتنی الیندن آلماق و اونی محو ایتمك کیمی آلچاق نیتینده ایدی.

قیزیل اوردونون قهرمانلیغی نتیجه‌سینده سوووت اتفاقی خالقلری دگیل بوتون دنیانین خلقاری‌فاشیزم طاعونیندان خلاص اولدی.

ایندی ینه ده آذربایجان خلقی آزاد و خوشبخت یاشاماقلا ینی قوروجولوق ایشلرینه باشلامشدر. ینی بش ایللك نقشه ده آذربایجاندا گورولەجك ایشلر داها بویوك نائلیتلرین الده اولونماسیندان عبارت در. بونلاردان تك «منیگه‌چوورور» تیکینتیسینی گوسترمك کفایتدر. «منیگه‌چوورور» ده‌کی تیکیش ایشلری قورتاراندان صونرا آذربایجانین صنایع و کند تصرفاتیندا بویوك دونوش یاراناجاقدر. بونهنك بیر الکتریك ستاسیونی اولاراق سوووتلر اتفاقیندا «دنیرگسدن» سونرا ایکنجی یئر دوتاجاقدر. آذربایجان خلقی باشدا ئوزینین محبوب رهبری و ستالینین سینانمیش شاگردی میرجعفر باقروف اولماقلا. همیشه غلبه‌لره دوغری گیده‌جکدر.

طهراندا

۹ر۲ر۲۴ده

خصوصی مخبریمیزدن آلدیغمیز خبره ۳-وره اردی بهشتین ۸ نده ساعت ۱۱ ایگرمی دقیقه ده آذربایجان نماینده‌لری آقای پیشه‌وری آقای بادکان آقای ابراهیمی آقای محمد حسین خان سیف‌قاضی آقای دیلمقانی ئوز یولداشلاری ایله برابر مهر آباد فرودگاهینده پیاده اولموشلار. طهران خلقی شدید ممانعت‌لره باخمیاراق پیشواز ایچون قاچاق صورتده فرودگاهه طرف سیل کیمی آخماقدا ایمیشلار ژاندارملار طهران کارگرلرین و آزادی خواهلارین فرودگاهه‌گلمه‌سینی شدید بیر صورتده قاباغینی آلماق ایسته میشلار نتیجه‌ده ژاندارمری افسرلرینن دستوری ایله کارگرلرین طرفنه شلیك اولموشدر.

بیر نفر اسماعیل آدلی دخانیات کارگری مقتول و ۴ نفر مجروح اولموشلار.

خلق بو قبیل تضییعاته باخمیاراق آذربایجان نماینده‌لرین گورمك ایسته‌ییب و اونلاری استقبال ایتمیشلر طهران داکی آذربایجانلیلار (یاشاسین یوردومیزین بویوك نماینده‌لری) دی‌یه نماینده‌لری آلقیشلامیشلار اوندان صونرا کارگرلر نماینده‌لری اللری اوسته‌گوتوروب و هیجانلی بیر هلهله ایچره اونلاری‌اوتوموبیل لرینه چاتدیرمیشلار.

آذربایجان نماینده لرنین اقامت محلی فعلا خراسان دروازه‌سینده تهرانین ۱۰ کیلومترلیگینده اولان جوادیه قصرینده‌در.

بوتون خلقده بویوك بیر هیجان واردر.

تهران دا بویوك بیر ازدحام اولاجاق ایمیش لاکن قاباغی آلنیبدر.

آیین ۹ نده مذاکرات رسمی صورتده باشلاناجاقدر.

ینی چکیلن تلغراف خطلری

میاندابلا- ساووجبلاق آراسیندا ۴۸ و میانداب سایین قلعه آراسیندا ۵۹ کیلومتر اوزونلیغندا یول، پست و تلغراف وزرلیگی طرفندن ینی تلغراف خطی چکیلمشدر.

مملکت خبرلاری

شاه‌گولونده‌کی کهنه عم... تعمیری

گیچمیشده شاه‌گولونده اوچوب داغیلمیش عمارت اداره‌سی‌طرفیندن اساسلی بیر... تده تعمیر اولونوب گوزل بیر... رت شکلینه سالنمیشدر. بوعه... ده، شاه‌گولینه سیاحت واستر... ایچون گیدن اهالیدن ئو... استراحت و مشغولیت وسائل... جهتجه تامین ایدیلمکده‌در.

شاه‌گولونده ینی اوصو... تیکیلن ایولر

شاه‌گولونده شهر ادار... طرفیندن ینی اوصولدا اوچ... تیکیلمه‌سی قراره آلنیب قایر... باشلانمشدر، بو ایولرین اوچو... ایکی عائله‌لیلر ایچون اجا... ویریله‌جکدر.

شاه‌گولونده استراحت ای...

شهر اداره‌سی طرفیندن ... گولونده خلقدن استراحت... نوتری ینی‌اوصولدا استراحت... تیکیلمکده‌در.

دارالفنون حاضرلیق قور...

۲۰ ر ۱ ر ۲۵ دن آذربا... دارالفنون حاضرلیق قور... آچیلمیشدر، بو قورسدا اوغلا... تبریزلی، قادینلی - کیشی‌لی‌ال... (۱۱) کلاس تصدیقی اولانلا... ایدیلمشلر هله‌لیکده ۴۰ نفر خانم ۱۰۰ نفرده اوغلان و ... بورادا تحصیل ایتمکده‌دیرلر. ... نین تحصیل مدتی آلتی آی... لوب اوچ شعبه‌دن عبارت در ۱- ریا... ۲- طبیعی - ۳ ادبی

تبریزده قادینلار و کیشی... ایچون سوادلانماق قورسلا...

تبریزین ۸ ناحیه سنین هر... یسینده خانملار ایچون آیریجا... راق بیر (سوادلانماق) قو... آچیلمیشدر که بوجور ایله... قورسدا ۱۵۱ نفر قادینلاردان... نده ایکی ساعت تحصیل ایتم... دیرلر. کیشلر ایچون‌ده ۱۴ ... قورسی آچیلمشدر.

قیزلار دانشسراسیندا (په‌داغوژی) درسلری

تبریز قیزلار دانشسراسیند... (پداغوژی) یعنی (معلملیك‌اوگر... قورسی آچلمیشدر.

هله‌لیکده بو قورسدا ا... مدرسه‌لرین برنجی و ایکنج... سلارینین معلم و معلمه‌لری ایتمکده اولوب یاخین زماندا آ... قلاسا درس ویرمن بوت... و معلمه‌لر بو قلاسدا (پدا... تحصیل ایده‌جکلردر.

سوادسیزلیق علیهنه مبا...

تبریزده‌کی سینمالارین ای... ینه مخصوص فرخی مدرسه... بیر (سوادلانماق) قورسی آچیا... بو قورسدا (۴۵) نفر سو... ایشچیلردن تحصیل ایتمکده... بو خصوصدا معارف وزیرلیگینه... ایتمکده‌دیلر.